

Katalikai turi suprasti, kad jų spaudos sustiprinimas bus naudingas Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms nedingusiam, negu pirkimas bažnytinų indų ir net negu bažnytinės apšvietos. Pažinti neapras vieni katalikai, mes negalime tikėti sulaukti spaudos kuri atstotų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonų vadai, pirmiausia gi kunigai, turi pabūti tai savo didžiausiu pareigumu.

Vyskupas Kilian.

Organizacija Lietuvių
Byno Katalikų Buvimo
Jungimo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— MŪSA —
UTARNINKAI, KIVVERGAIN IR
SUBATOMIS.
Metams 1924
Ukrubėly metams 1924
DARBININKAS
905 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 628.

VOL. IX, No. 5. SEPTADIENIS, SAUSIO 13, 1924. Kaina 4 centai

Darbas ir koperacija

KIEK SAMDO ĮEISO.
NEW YORK. — Ford savo įvairiose įdirbtuvėse samdo 137,153 žmonių. Jo įdirbtuvėse kasdien sukurama 4,300 tonų pieno, 127,000 jardių audėjo, 72,055 kėdžių, 4,250 tonų anglies. New Yorko įdirbtuvėse dirba 6,800 darbininkų. Per mėnesį šiems išmokama \$900,000.

PIENAS BRANGSTA.
MELBOURNE, Australija. — Šitame mieste pieno kaina 16c. ir kaina kilsianti iki 18c. Dabar ten vasara ir valdžia neleidžia įsistiegti pieno trauksimams, o pienas ne pigesnis, kaip Šv. Valstijose. Pienas ten neišvežiojamas kostumeriams.

FRANCIJA NEMOKES SKOLŲ.
PARYZIUS. — Buvęs prie Clemenceau finansų ministeris L. L. Klotz parašė knygą apie karą, kuriojį jis pareiškia, kad už mėnesio po mūsų paliaubos Francijos valdžia pranešė Šv. Valstijų valdžiai, kad ji negali svarstyti apie užmokejamą skolų Amerikai iki jai nebus užmokėta kontribucija. Klotz sako, kad tos politikos Francija laikosi per visus pastaruosius penkis metus.

PRADĖJO PULTI.
TOKIO. — Japonijos pinigų kursas pradėjo netikėtai pulti. Normalis Japonijos jenos kursas yra 50c. Dabar parduodama už 45c.

BANDO GELBĖTI FRANKA.
PARYZIUS. — Francijos valdžia, sujudo gelbėti franką. Valdžia išvijo keturis svetimą bankininkus, kurie norėję prisidėti prie franko prapardavimo.

ISSIUNTĖ NOTĄ.
WASHINGTON. — Amerikos valdžia išsiuntė Kinijai notą reikale pastarųjų užpuolimų ant Kinijos esančių amerikiečių.

"DARBININKO" 1924-TŲ METŲ KALENDORIUS.
"Darbininko" Kalendorius 1924 metams jau gatavas. Sekančią savaitę bus išsiųstinėtas L. D. K. S. kuopoms, kuopų sekretoriams. L. D. K. S. užsimokėjusieji nariai turi teisę reikalauti kalendoriaus pas kuopos sekretorių. Kurie sekretoriai kalendorių negautų, tai lai praneša Centro raštinei ir tuojais bus pasiųsta. Neužsimokėję nariai, lai pasiskubina užsimokėti ir tuojais mes pasiųsim joms kalendorių kuopos raštiniui.

Prenumeratoriams, kurie

GRAIKIJA FAŠISTŲ PĖDOMIS

RENGIASI KARAN.
ATENAI. — Graikijos respublikonai, kuriems vadovauja armijos ir laivyno karininkai, plenuoja naują karą prieš Turkiją tikslu atsiimti Trakiją. Dabartinis respublikonų programos toks: namie ramiai nutildyti rojalistus, įsteigti triūnvyratą panašiai kaip Ispanijoje, paskelbti respubliką be plebisito, sudaryti stiprią karinę jėgą karui prieš Turkiją ir pertaisyti Lozano's taikos sutartį, konfiskuoti kapitalistų turtus naujo karo reikalam.

FERDINANDAS GRISTA BULGARION.
ATENAI. — Buvęs Bulgarijos karalius Ferdinandas skubina grįžti iš Munchio į Sofiją, kad pastatytų prieš Jugoslaviją "fait accompli" (įvykusi faktą), pirm negu Jugoslavija spėjo stvertis priemonių pakliudyti jo sugrįžimui.

ISVIJO.
LONDON. — Rusijos antibolševikų vadas gen. Vrangelis, kurs gyvena Serbijos sostinėje Belgrade, tapo Serbijos valdžios išvytas.

KAS DIDŽIAUSIAS ŽMOGUS.
LONDON. — Laikraštis Westminster Gazette paprašė savo skaitytojų pareikšti, kas jų nuomone dabar yra didžiausias žmogus pasaulyje. Tai išklausius daugiausia balsų gavo Marconi, bevielio telegrafo išradėjas.

ZEMĖS DREBĖJIMAS.
MASKVA. — Turkestane ištiko smarkus žemės drebėjimas. Žuvo 43 žmonės. Tas viskas atsitiko Samarkando mieste. Namų ten sugriauta 400.

DAUGIAU GIRTYBĖS.
KANSAS CITY, Mo. — Vėleja M. A. Sibbitt savo prakalboje parodė, kad dabar Amerikoje girtybė priešingai kaip prieš 10 metų, daugiau ta girtybė bėgama, negu anais laikais.

TROCKI LAIKO SIURGO PASITRAKĖ.

MASKVA. — Trockio Rusijos karo ir laivyno ministeris del kroniško galvos ir gerklių skaudėjimo pasitraukė iš savo vietos. Apie tai oficialiai paskelbta.

PRIPAZINĖ RUSIJĄ.
ATENAI. — Graikijos valdžia patyrė, kad Becho Slovakijs, Jugo Slavijos ir Rumunijos mutarė pripažinti Rusiją. Becho Slovakijs užlenio reikalų ministerio pagalbininkas Gira atvyko į Belgradą išdirbti su Jugo Slavijos užsienio reikalų ministriu Nikič pripažinimo formulą, kas bus padėkota svarstyti ty valstijų konferencijai sausio 9 d.

RUSIJOS-FRANCIJOS DERYBOS NUTRAUKTOS.
PARYZIUS. — Pradinės derybos tarp Francijos ir Rusijos apie Rusijos valdžios pripažinimą, spėjama, jėka nutrauktos. Tapo paskelbta, kad bolševikų valdžia įsakė trojais perkelti visas savo prekybos organizacijas Paryžiuje.

POTVINIS PETROGRADE.
RYGA. — Gauta žinia, kad Petrogrado dalis atsidūrė po vandeniu del išsiliejimo upės Nevos.

ATVEŽA IŠ RUSIJOS 800 PAVEIKSLŲ.
LONDONAS. — Žymiausias moderninės Rusijos piešėjas Konstantin Somov išplaukė į Ameriką su 800 paveikslų žymiausių Rusijos artistų, tikslu supažindinti amerikiečius su Rusijos dailė, taip pat ir paruošti paveikslus, jei bus galima, nes Rusijos artistai kenčia didelį skurdą. Somov nekaltina valdžios. Valdžia daranti viską del artistų, bet pati yra neturtinga ir paveikslų negali pirkti, o senoji aristokracija, kurie paveikslus pirkdavo, išnyko; naujiems gi pelnagaudoms dailė visai nerūpi.

PRISIEGA BE DIEVO.
BERLIN. — Vokietijoje plačiai diskutuojama ar kairiojo menės prisiega turi būti su Dievu ar be Dievo. Tami klausime prabilo ir dabartinis kanclierius Marx, kurs yra katalikas. Jis nurodo, kad prisiega turi būti su Dievu.

NEPRIĖMĖ REZIGNACIJOS AMSTERDAM. — Holandijos karaliene Vilhelmina atsisakė priimti ministerių rezignaciją.

GAUSI REIMYNA.
SASKATOON, Sask. — Farmerio Thaubergerio patis pagimdė 20-tą vaiką. Iš viso skaičius tik devyni tegyvena.

KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ PAREIŠKIMAS.

"Prūsų Lietuvių Balsas" deda tokį Klaipėdos krašto lietuvių organizacijų pareiškimą del krašto vokiečių delegacijos atsilankymo Kaune: "Mes šiandien pilname skaityje susirinkusieji atstovai visų politinių, ekonominių ir kultūrinių Klaipėdos krašto lietuvių organizacijų priimame žinion, kad buvę nuvažiuos Kaunon Klaipėdos krašto vokiečių delegacija ir Lietuvos Vyriausybei pareiškė savo ištikimybę. Tuo galime pasidžiaugti, nes tai rodo, kad dabar visi krašto gyventojai be skirtumo jo prisijungimą prie Lietuvos respublikos skaito įvykusi ir natūraliu faktu. Tikslai Vokiečiai laikė reikalinga pasiminti su savių ir keltą žmonių lietuviškos kilmės ir pranešti ten visų Klaipėdos krašto gyventojų, taigi ir lietuvių, vardu visokių reikalavimų.

Mes konstatuojame: 1) kad žmonės lietuviškos kilmės, kurie valdavo su Vokiečiais Kaunon, būrė ar tai nutatė ir senai jau pasižymėję savo tautos priešingumai, ar žmonės be savos nuomonės, kurie be to, visai nežinojo, kas delegacijos be ištikimybės pareiškimo buvo norima kalbėti, 2) kad minimoji delegacija del to neturėjo jokios teisės kalbėti ir mūsų lietuvių, vardu, iš mūsų jokių įgaliojimų neturėjo.

Mes griežčiausiai protestuojame prieš tokį nelenatą visuomenės klaidinimą ir iškilmingai pareiškiam, kad mes vokiečių savo globejam nepripažįstame ir niekuomet nepripažinsime, patys savo reikalais rūpintis ir prireikiant patys savo delegacijas pasiųsim centro valdžion.

Toliau mes pareiškiam, kad visa eilė Vokiečių delegacijų praneštųjų reikalavimų anaiptol neatitinka krašto gyventojų daugumos nusistatymų. Mūsų organizacijos, o ir žymūs krašto vokiečiai visai priešingai reikalauja: 1) kad būtų suaukinta krašto taryba, ypač dabar, kai ruošiamas išleistinimų įstatymai, kurių nustatymą negalima palikti vienai direktorijai, kuriai dabar telieka pasitarti su grynai vokiečiomis istaigomis; 2) kad būtų paskirta Klaipėdos krašto reikalams ministeris, kaip tai nužūrėta konvencijoje, ir kad šitas ministeris būtų iš krašto gyventojų tarpo; 3) kad nebūtų stabdoma krašte mokyklų ir valdžios istaigų perorganizavimas, kol neužims visur lietuvių kalba jai prideramąją vietą; 4) kad nuverstų vokiečių imperializmo paninkų atstatymas nebūtų ne svarstomas, kol nebus įvykusi krašte visiškai normalė padėtis. Kad nuo tokios normalės padėties dar toli esame, rodo ir atsitikimas, kad prieš kelėtą savaitį tikslai vokiečiai lietuvius jūmimo pasididintais Ramby

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

no kalne žuolėlis; 5) kad tranzitas per Lietuvą geležinkeliais būtų atidaromas Lenkams tik t uomet, kai jie galutinai išsivadės visų pretenzijų ir lietuvių gyvenamus kraštus.

6) galiausiai 6) mes reikiame savo pilną pasiūlymą krašto direktorijai, kuri nežūrint sunkiausių aplinkybių, ligšiol stgebėjo krašte išlaikyti tvarką ir beveik normalę ekonominio gyvenimo eigą.

Klaipėda,
1923 m. gruodžio 5 dieną.
Lietuvių Organizacijų vardu
Pirmininkas Stiklorius
raštydys Rezultatus

SUDEIKIAI (Daugailių val.)
Siemet Suvalkių pradžios mokyklą lanko 72 mokiniai. Del vietos stokos liko neįprišta apie 40 mokinių. Mokyklos namas nuosavus, labai senas ir permažas. Valsčius valdžia padarė mokyklos bute ir mokytojų kambariuose nors nepilną, bet tuo tarpu pakentimą remontą. Kuro mokyklai iki šiol nestigo ir gero, sauso kuro.

Mokė vienas mokytojas. Tvy Komitetas darbštus ir nušimanančius švietimo reikalais. Todėl labai daug padeda vietos mokytojai mokyklos ūkio srity ir anklėjimo reikaluose.

Reikia pabrėžti, kad nors Daugailių valsčius nedidelis, bet išlaiko net 5 mokyklas. Jis rūpina jas geriau, neg kitų valsčiai Utenos apskrity.

KAUNO KRONIKA.

— Zigmantas Rimas gyv. Vytauto kalne Nr. 3 pranešė, kad nežinomi piktadarai iš jo buto pavogė armonikas ir šiaip daiktų 157 litų vertės, itartasis šioj vagystėj pasislėpė.

— Vladas Oginta gyv. Prieplaukos g. Nr. 25, pranešė, kad nežinomi piktadarai išlaužė krautuvės duris pavogė įvairių prekių 80 litų vertės.

— Adolfas Vaitkevičius Dangirdo gatvė Nr. 5, pranešė, kad iš jo krautuvės Laisvės Nr. 46, pavogta auksinis lėrodelis 500 litų vertės. Kalcininkas sulauktytas ir tardomas.

"PRAŽYDO NUVYTUSIOS GELES"

TRIJŲ VEIKSMŲ PIESA

STATO SCENOS LIETUVOS VYDŲ 17-TA KUOPA

IŠ OKUPOTOS LIETUVOS

Lietuvių protestas. Vytauto D. Gimnazijos mokinių Tėvų Komitetas įteikęs vyriausybei delegatui p. Romaniui protestą prieš vietinės lenkų spaudos šmeižimą minėtos lietuvių mokslo istaigos. Proteste esą nurodyta, kad tokia lenkų spaudos taktika be galo kiršina tarp savęs lietuvių ir lenkų tautas.

"Lietuvos Rytai" dėdamas žinutę, pastebi, kad yra buvusi visa eilė lietuvių spaudos bylių, iškeltų lietuvių laikraščiams už neva jų tautų kiršinimą. Tačiau lenkų laikraščių, savo burnų nesuvaldančių, negirdėt teisman patraukiant.

KRASNAVAS, Seinų apskr.
Neduođa mokyklų. Krasnovo valsčius gana didelis, gyvenamas vieny lietuvių, išskyrus lenkus dvarininkus. Bet čia daug ko stinga. Pirmiausia šviesos. Visam valsčiui nėra ne vienos mokyklos, be lenkų mokyklos Akatnykių dvare, kur dvare kumečiams reikia kovoti, nes jų lietuvių vaikų vertė lenkiškai mokyti. Dar pavasari buvo čia atvažiavęs mokyklų inspektorius, buvo padėjęs atidaryti lietuvių mokyklų, bet jo žodžiai taip ir liko pažadais. Norėtų steigti mokyklą patys lietuviai, bet ir čia klindoma.

Visa valsčiaus taryba susideda iš lenkų dvarininkų ir dvarininkėlių, kurie dar senai lenkų valdžios paskirti. Jeigu ir yra vienas kitas palankesnis žmogus, tai dvarininkai jam nesislota neduoda, ir visa apverčia savo nandai. Mokyklų steigimu valsč tar. nē nemano rūpintis, nors ne kartą iš apačios buvo raginta.

TELŠIAI. Čia Telšiuose jau dveji metai kai įsistiegs mokytojų seminarija. Buvo pradėta visoms draugijoms tvertis seminarijos sienose. Bet ateitininkai veikė slapta. Kuomet seminarijos direktorius gavo aplinkraštį, kad ateitininkams visur valia gyvuoti, tai seminarijos direktorius nuleidė nosį. Kas naudingas, visai ir laimėja.

"PRAŽYDO NUVYTUSIOS GELES"

TRIJŲ VEIKSMŲ PIESA

STATO SCENOS LIETUVOS VYDŲ 17-TA KUOPA

Ivyks Nedėlioje
Sausio-Jan. 13 dieną 1924

Pradžia 7:30 val. vakare.
Po Bažnytinėje Salėje
ANT PENKTOS GATVĖS, SOUTH BOSTON, MASS.

FERREJANKA—60 centy parovoz
 ILLOIS Jon. Omgan Aya, Indroft, 1900

Mašīnas ir metāli.....	1,360	staiņu su	32,700	darbināny
Māsto produkti	1,292	" "	22,000	"
Mēdz., kaudy, ragu ir t.p.2,303	" "	" "	15,500	"
Popieres	211	" "	14,700	"
Audums	261	" "	9,200	"
Akmens ir keramikos	358	" "	8,500	"

GOODWILL DRUG CO

118015 Jos. Ocampo Ayo, Endroit, Ind.

